

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA REPUBLIKE
SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Ministarstva energetike i rudarstva
Republike Srpske za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV013-22

Banja Luka, 06.05.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
	4. Nabavke	8
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji.....	9
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	9
	6.1.1. Prihodi i primici	9
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	10
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	11
	6.2.1. Imovina	11
	6.2.2. Obaveze.....	12
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	12
	6.3. Vanbilansna evidencija	13
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	13
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	13

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koji obuhvataju Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje ukupan finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2021. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 06.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za 2021. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Jedan broj putnih naloga za vozila nije popunjavan u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga, jer nisu popunjene rubrike iz putnog naloga koje se odnose na početno stanje kilometraže vozila i relacija kretanja, te usaglašene evidencije utroška goriva i maziva sa evidencijom rada vozila.

Tokom 2021. godine zaključivani su ugovori o djelu sa fizičkim licima radi obavljanja određenih poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva, što nije u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske.

Banja Luka, 06.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) prilikom popisa obaveza preuzimaju podaci o stanju obaveza sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja i da se izvještaj o izvršenom popisu sačinjava u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačke 2) i 3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije u skladu sa zahtjevima MRS - JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuka vezana za usklađenost

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) popunjavanje putnih naloga za vozila vrši u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti, član 4, 9 -11;
- Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2021. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnim službenicima;
- Zakon o radu, član 39, 175, 205. i 207;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o koncesijama;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, Glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uputstvo o načinu uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva;
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave;
- Pravilnik o koncesionim naknadama i garancijama u oblasti elektroenergetike, energenata, rudarstva i geologije;
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga;
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave;
- Pravilnik o dodjeli podsticaja iz nadležnosti Ministarstva energetike i rudarstva;
- Pravilnik o javnim nabavkama;
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) kao republički organ uprave dio je izvršne vlasti Republike Srpske i obavlja djelatnost u skladu sa članom 23. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/18 i 111/21).

Finansiranje Ministarstva se vrši iz budžeta Republike Srpske, a finansijsko poslovanje obavlja preko Jedinstvenog računa trezora, čija je Glavna knjiga u cjelosti sastavni dio Glavne knjige trezora Republike Srpske.

U resornom sastavu Ministarstva je upravna organizacija Republički zavod za geološka istraživanja koji obavlja specifične stručne poslove.

Predmet revizije su pojedinačni finansijski izvještaji Ministarstva, sačinjeni na osnovu evidentiranih transakcija u okviru glavne knjige trezora na fondu 01 (budžet u užem smislu).

Ministarstvo je blagovremeno dostavilo primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period od 01.01-31.12.2021. godine i iste su prihvaćene u smislu izostavljanja preporuke za usklađenost.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju Ministarstva za 2020. godinu u kome je dato pet preporuka, od toga jedna za finansijske izvještaje i četiri za usklađenost.

Ministarstvo je dostavilo Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske, odgovor u kojem iznosi radnje koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj: RV013-21 od 31.03.2021. godine, u roku od 60 dana od datuma dostavljanja izvještaja, kako je to propisano članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Preporuka data za finansijske izvještaje je provedena, dok su od četiri preporuke date za usklađenost dvije provedene, a dvije nisu provedene. Nisu provedene preporuke koje su se odnose na angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu i popunjavanje putnih naloga za vozila (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 10/19 i 24/19) pored ministra, šefa kabineta i dva savjetnika ministra sistematizovana su 84 radna mjesta sa 87 izvršilaca.

Na dan 31.12.2021. godine u Ministarstvu je pored ministra, bilo zaposleno 57 izvršilaca, od čega 52 na neodređeno vrijeme (42 državna službenika i 10 namještenika) i 5 na određeno vrijeme (šef Kabineta ministra, dva savjetnika ministra, 1 državni službenik i 1 pripravnik).

Ministarstvo je u 2021. godini zaključilo ugovore o djelu sa tri fizička lica radi obavljanja određenih poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu, što nije u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21). Navedenim članom je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca. Zbog činjenice da su dva ugovora o djelu istekla, te da je jedan raskinut u toku revizije po navedenom osnovu nije data preporuka.

Ministarstvo u svojoj pomoćnoj evidenciji vodi evidenciju o koncesijama odnosno o uplatama koncesionih naknada po izvještajima od Ministarstva finansija Republike Srpske. Ministarstvo je na dan 31.12.2021. godine u pomoćnoj evidenciji iskazalo ukupnu naplatu potraživanja od koncesionih naknada u iznosu od 46.850.442 KM (jednokratna koncesiona naknada u iznosu od 4.495.830 KM i koncesiona naknada za korišćenje u iznosu od 42.354.612 KM), dok naplata prema izvještaju Poreske uprave Republike Srpske iznosi 49.877.275 KM. Revizijom je utvrđeno da pojedini koncesionari nisu obavještavali Ministarstvo o uplaćenim koncesionim naknadama kako je definisano odredbama ugovora o koncesiji. Sa pojedinim koncesionarima nisu raskinuti ugovori iako isti nisu izvršili potrebne radnje u ugovorenom roku (izrada projekata, pribavljanje potrebnih saglasnosti, koncesionari kojima nije istekao period koncesije, a njihove bankarske garancije dostavljene kao sredstvo obezbjeđenja su istekle, a nove nisu dostavljene i slično) shodno članu 46. stav (1) tačka a) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21), kojim je propisano da koncedent može jednostrano raskinuti ugovor u slučaju da koncesionar ne izvršava ili propušta da izvrši potrebne radnje u ugovorenom roku ili svojom krivicom ne počne sa obavljanjem koncesione djelatnosti u ugovorenom roku. Dio koncesionara nije uredno plaćao koncesionu naknadu i sa istima nisu raskinuti ugovori shodno članu 46. stav (1) tačka d) pomenutog zakona, kojim je propisano da koncedent može jednostrano raskinuti ugovor u slučaju da koncesionar ne plati koncesionu naknadu tri puta uzastopno ili neuredno plaća koncesionu naknadu.

Na pojedinim putnim nalozima za vozila (PN4 Obrazac) nisu usaglašene evidencije utroška goriva i maziva sa evidencijom rada vozila, a u pogledu datuma tankovanja goriva i datuma korišćenja vozila. Takođe, na pojedinim obrascima nisu popunjavane naznačene rubrike iz putnog naloga (početno stanje kilometraže vozila, relacija kretanja, vrijeme polaska, vrijeme dolaska, pređena kilometraža, za loko vožnju se ne navodi datum korišćenja vozila i sl), što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17).

Nije uspostavljena evidencija za praćenje potrošnje goriva (pređeni kilometri i prosječna potrošnja) i troškova tekućeg održavanja službenih vozila na mjesečnom nivou (pripadajućeg troška po vozilu).

Popis imovine i obaveza u Ministarstvu sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza – u daljem tekstu: Pravilnik o popisu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16 i 113/21), jer:

- je dio obaveza popisan bez dokaza da je izvršeno usaglašavanje podataka o stanjima sa podacima preuzetim iz dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja, što nije u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o popisu i
- izvještaj Centralne popisne komisije, kao i izvještaji pojedinačnih popisnih komisija ne sadrže podatke o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, dok izvještaj komisije za popis novčanih sredstava i hartija od vrijednosti, potraživanja i obaveza ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 2) i 3) Pravilnika o popisu.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Ministarstvo je sačinilo godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sa priložima. Planom rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2022. godinu predviđeno je sastavljanje knjige poslovnih procesa, kao i izrada registra rizika u skladu sa članom 31. i 33. Uputstva o načinu uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je i popunjeno radno mjesto internog revizora, što organizaciono nije uspostavljeno u skladu sa članom 18. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16). Navedenim članom je propisano da se interna revizija uspostavlja kao posebna organizaciona jedinica ili se interna revizija obavlja od strane Centralne jedinice za internu reviziju uspostavljene u okviru Ministarstva finansija Republike Srpske.

Prema gore navedenom i pod tačkama 6.4. i 6.5. izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- ***popunjavanje putnih naloga za vozila vrši u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,***
- ***prilikom popisa obaveza preuzimaju podaci o stanju obaveza sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja i da se izvještaj o izvršenom popisu sačinjava u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačke 2) i 3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.***

4. Nabavke

Planom javnih nabavki roba i usluga za 2021. godinu (sa tri izmjene i dopune) planirane su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 154.770 KM (bez poreza na dodatu vrijednost, u daljem tekstu: PDV), od toga nabavke roba (64.620 KM), usluga (73.420 KM) i neprioritetnih usluga iz Aneksa 2 dio B Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14 - u daljem tekstu: Zakona) (16.730 KM).

Prema dostavljenom tabelarnom pregledu o realizaciji navedenog plana, Ministarstvo je u toku 2021. godine provelo 26 postupaka javnih nabavki, ukupne ugovorene vrijednosti od 149.599 KM bez PDV-a i to 19 direktnih sporazuma (67.034 KM), 4 konkurentska zahtjeva (67.482 KM) i 3 postupka nabavke usluga iz Aneksa 2 dio B Zakona (15.083 KM). Nabavke se odnose na nabavku motornog goriva (33.923 KM), hotelskog smještaja (12.677 KM), guma za službena vozila (15.298 KM), servisiranje i održavanje službenih vozila marke škoda i audi (12.817 KM) i ostale nabavke (74.884 KM).

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 110.122 KM (74% ukupno ugovorenih nabavki u 2021. godini) i to četiri konkurentska postupka (67.482 KM), jedan postupak vezan za Aneks 2 dio B Zakona (12.677 KM) i šest direktnih sporazuma (29.963 KM).

U okviru revidiranih postupaka javnih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti u primjeni odredbi Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Ministarstvu finansija Republike Srpske budžetski zahtjev za 2021. godinu u iznosu od 4.899.000 KM, koji je sačinjen u skladu sa ograničenjima datim u Dokumentu okvirnog budžeta Republike Srpske za period 2021-2023. godina. Uz navedeni zahtjev dostavljen je i zahtjev za dodatnim sredstvima u iznosu od 20.186.500 KM.

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 131/20) Ministarstvu je odobren budžet u iznosu od 3.704.000 KM, a Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/21) u iznosu od 3.772.700 KM, a koja se odnose na tekuće rashode (3.690.700 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (23.000 KM) i ostale izdatke (59.000 KM).

Ministarstvo je uz budžetski zahtjev za 2022. godinu dostavilo Nacrtni kadrovskog plana za 2022. godinu (od 26.08.2021. godine) u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09).

Nakon Rebalansa budžeta Vlada Republike Srpske je iznos od 85.800 KM realocirala sa pozicije rashoda za bruto plate zaposlenih Ministarstva na druge budžetske korisnike, a iznos od 18.800 KM je preraspodijelila u okviru Ministarstva i to iznos od 15.000 KM sa pozicije rashodi za bruto plate zaposlenih na poziciju rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i iznos od 3.800 KM sa pozicije rashodi za stručne usluge na poziciju izdaci po osnovu avansa. Ministar je donio tri rješenja o realokaciji sredstava unutar pozicija (38.900 KM).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Ministarstvo ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši izvještavanje na nivou Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo propisane obrasce godišnjih izvještaja Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2021. godinu iskazano je na fondu 01 u iznosu od 3.301.404 KM, što je za 12% niže u odnosu na Rebalans budžeta.

U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici (bez obračunskih prihoda) u iznosu od 310.232 KM koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u ukupnom iznosu od 312.843 KM od toga prihodi (uključujući obračunske primice) u iznosu od 254.012 KM i primici u iznosu od 58.831 KM.

Prihodi Ministarstva odnose se na neporeske primice u iznosu od 251.401 KM i primice obračunskog karaktera u iznosu od 2.611 KM.

Neporeski prihodi se odnose na prihode od pružanja javnih usluga (238.552 KM) i ostale neporeske prihode (12.849 KM). Prihodi od pružanja javnih usluga ostvareni su po osnovu naknada za stručne ispite (10.800 KM), za izdavanje licenci (11.350 KM), za reviziju elaborata o klasifikaciji (50.925 KM), otkup tenderske dokumentacije (17.500 KM), nadoknada za odobravanje eksploatacionog polja (4.500 KM), upotrebnih dozvola (10.000 KM), za geološka istraživanja (133.177 KM) i ostalo (300 KM).

Obračunski prihodi iskazani su u iznosu od 2.611 KM, a odnose se na pomoći u naturi od međunarodnih organizacija (2.380 KM- tačka 6.2.1. izvještaja), ostale prihode obračunskog karaktera (-322 KM) i prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (553 KM).

Iskazani primici (58.831 KM) u cjelosti se odnose na primitke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti, a čine ih primici za naknade plata po osnovu bolovanja (od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske) u iznosu od 12.080 KM i na primitke po osnovu naknade plata po osnovu porodijskog i roditeljskog odsustva (od Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske) u iznosu od 46.751 KM.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 3.431.542 KM, a odnose se na tekuće rashode (3.217.199 KM), rashode obračunskog karaktera (130.138 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (22.797 KM) i ostale izdatke (61.408 KM).

Tekući rashodi se odnose na rashode za lična primanja zaposlenih, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga, grantove, doznake i rashode iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.930.689 KM. Čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (1.780.779 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (83.421 KM), naknade plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (53.458 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći - bruto (13.031 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih se odnose na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (1.060.660 KM), rashode za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (59.257 KM) i porez i doprinose na plate (660.862 KM).

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla (16.150 KM), jubilarne nagrade (5.053 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (17.100 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (17.103 KM), doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (13.540 KM) i porez i doprinosi na naknade (14.475 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) u najvećem iznosu se odnose na novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (10.180 KM).

Ministarstvo je izvršilo obračun i isplatu ličnih primanja zaposlenima u skladu sa propisima navedenim u kriterijumima za reviziju usklađenosti.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 336.389 KM, a najvećim dijelom ih čine rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (36.940 KM), za tekuće održavanje (33.024 KM), po osnovu putovanja i smještaja (71.553 KM), za stručne usluge (102.391 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (75.658 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 947.241 KM, a odnose se grantove za podršku unapređenju poslovnih aktivnosti i poboljšanja poslovanja privrednih društava. Dodijeljeni su u skladu sa Pravilnikom o dodjeli podsticaja iz nadležnosti Ministarstva energetike i rudarstva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/21). Sa privrednim društvima

zaključeni su Ugovori 31.12.2021. godine kojima su definisane namjene utroška sredstava, kao i obaveza dostavljanja izvještaja o utrošcima sredstava najkasnije dva mjeseca od isteka roka za realizaciju podnesenih projekta.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 130.138 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha auto guma (17.899 KM) i rashode po osnovu amortizacije (112.239 KM).

Kod obračuna amortizacije primjenjuju se amortizacione stope u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16), osim kod Strategije razvoja energetike Republike Srpske, gdje je obračun vršen po posebnoj amortizacionoj stopi shodno internom Pravilniku o obračunu amortizacije osnovnih sredstava od 19.11.2019. godine. Amortizaciona stopa propisana pomenutim aktom nije odgovarajuća, jer Ministarstvo nije promijenilo amortizacioni period, iako je Odlukom Narodne skupštine Republike Srpske iz 2018. godine izmijenjen vijek primjene pomenute strategije. Zbog navedenog, po nalazu revizije više su iskazani rashodi po osnovu amortizacije za iznos od 8.476 KM i korekcija vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine za iznos od 29.444 KM, a manje je iskazan finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 20.968 KM na generalnom kodu. U toku revizije utvrđena je nova amortizaciona stopa te izvršena ispravka grešaka u skladu sa MRS - JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragraf 46-48), te za isto nije data preporuka (tačka 6.2.1. izvještaja).

Izdaci su iskazani u iznosu od 84.205 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i na ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 22.797 KM, a odnose se na izdatke za nabavku računarske opreme (4.898 KM) i izdatke za zalihe auto-guma (17.899 KM).

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 61.408 KM, a čine ih izdaci po osnovu avansa (3.667 KM - tačka 6.2.1. izvještaja) i ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (57.741 KM). Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na izdatke po osnovu naknada plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.2. Imovina i obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina iskazana je u iznosu od 1.293.435 KM bruto vrijednosti, 843.120 KM ispravke vrijednosti i 450.315 KM neto vrijednosti, a odnosi se na nefinansijsku i finansijsku imovinu i razgraničenja.

Nefinansijska imovina na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 1.272.239 KM bruto vrijednosti, 843.120 KM ispravke vrijednosti i 429.119 KM neto vrijednosti, a u cijelosti se odnosi na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima. Neto vrijednost nefinansijske imovine manja je za 97.943 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Neto vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima čine postrojenja i oprema (139.816 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (289.303 KM). Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja više je iskazana korekcija vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine (29.444 KM), jer Ministarstvo nije utvrdilo novu amortizacionu stopu za Strategiju razvoja energetike Republike Srpske, iako je u ranijem periodu izmijenjen vijek primjene iste, a shodno zahtjevima MRS - JS 31- Nematerijalna imovina, paragraf 96. i 103.

Smanjenje ukupne vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u neto iznosu od 97.943 KM rezultat je obračunatih troškova amortizacije od 112.239 KM (tačka 6.2.1. izvještaja), te povećanja usljed nabavki vrijednosti od 11.916 KM (Računarska oprema u iznosu od 4.898 KM i računarska oprema u iznosu od 7.019 KM, koja je nabavljena u 2021.

godini, ali su sredstva za istu rezervisana u 2020. godini) i donacije računarske opreme od Njemačkog društva za međunarodnu saradnju GIZ, u okviru projekta Dekarbonizacija energetskog sektora u BiH (2.380 KM- tačka 6.1.1. izvještaja).

Finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 21.195 KM i u cjelosti se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u bruto/neto vrijednosti od 21.196 KM, a odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu korišćenja mobilnih telefona 811 KM, kratkoročna razgraničenja 10.244 KM (unaprijed plaćene premije osiguranja u zemlji – avansi (3.667 KM- tačka 6.1.2. izvještaja), razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (4.213 KM) i porez i doprinosi na naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 2.364 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti 10.141 KM (potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje u iznosu od 3.563 KM i iz doprinosa za dječiju zaštitu u iznosu od 6.578 KM).

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze i razgraničenja Ministarstva iskazane su u iznosu od 1.177.931 KM i u cjelosti se odnose na kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih (191.700 KM), obaveze iz poslovanja (38.990 KM) i obaveze za grantove (947.241 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 191.700 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za mjesec decembar 2021. godine u iznosu od 159.428 KM i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći u iznosu od 32.272 KM.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 38.990 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima za robe i usluge u iznosu od 27.337 KM, za nabavku stalne imovine u iznosu od 4.898 KM, prema fizičkim licima u iznosu od 3.500 KM, za pripadajuće poreze i doprinose na teret poslodavca u zemlji u iznosu od 1.755 KM i ostale obaveze u zemlji 1.500 KM.

Iznos od 1.500 KM odnosi se na obaveze za primljene avanse u zemlji na ime uplaćenih depozita od jednog privrednog društava za učešće na javnim pozivima za dodjelu koncesija u oblasti energetike i rudarstva. Za privredna društva kojima Vlada Republike Srpske donese rješenja o dodjeli koncesija uplate će se priznati kao jednokratne koncesione naknade, dok se za ostale vrši povrat depozita.

Obaveze za grantove iskazane su u iznosu od 947.241 KM, a odnose se na obaveze za dodjeljene grantove (za 28 preduzeća) za podršku unapređenju poslovnih aktivnosti i poboljšanja poslovanja.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, sve obaveze Ministarstva dospjele na dan 31.12.2021. godine su izmirene.

U toku godine putem provedenih multilateralnih kompenzacija izmirene su obaveze u ukupnom iznosu od 14.555 KM.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 8.083 KM i u cjelosti se odnose na rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine (Oracle licence).

6.3. Vanbilansna evidencija

Ministarstvo je u okviru pozicija vanbilansne aktive i pasive evidentiralo vrijednost bankarskih garancija, mjenica i čekova. Bankarske garancije, mjenice i čekovi su oblici obezbjeđenja Ministarstva za koncesije dodijeljene u 2021. godini i ranijih godina i grantove dodijeljene u 2021. godini. Ukupna vrijednost primljenih bankarskih garancija iznosi 17.735.572 KM, a ukupna vrijednost primljenih mjenica i čekova iznosi 2.684.541 KM.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje je navedeno da je na dan 31.12.2021. godine protiv Ministarstva i Vlade Republike Srpske vođeno ukupno 29 upravnih sporova, a koji su pokrenuti protiv upravnih akata Ministarstva, odnosno Vlade Republike Srpske i koja su samim tim bez vrijednosti spora. Nije bilo sporova koje je Ministarstvo vodilo protiv trećih lica.

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjen je pregled i procjena sudskih sporova u kojima je navedeno da vrijednost potencijalnih obaveza po osnovu procjene sudskih sporova iznosi oko 11.860.393 KM. Objelodanjene informacije nisu potpune, jer nisu objelodanjene informacije o dva sudska spora koja su u toku u vrijednosti od 100.000 KM, a koja vodi „Guber“ a.d. Srebrenica protiv:

- Vlade Republike Srpske - Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske, Komisije za koncesije Republike Srpske i „Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica (50.000 KM) radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o koncesiji i
- Vlade Republike Srpske - Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske i Komisije za koncesije Republike Srpske (50.000 KM) radi zaključenja Ugovora o koncesiji.

Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 100) i članom 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika (tačka 6.5. izvještaja).

Prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije, na dan 31.12.2021. godine protiv Ministarstva i Vlade Republike Srpske se vodi 7 sudskih sporova ukupne vrijednosti 11.960.393 KM. Osim gore navedena dva spora, čine ih i sporovi koje vode preduzeća:

- „Kaolin“ d.o.o. Bratunac protiv Vlade Republike Srpske u iznosu od 8.640.843 KM radi naknade štete zbog raskida ugovora o koncesiji,
- Drina hydro energy d.o.o. Ugljevik protiv Vlade Republike Srpske u iznosu od 2.193.655 KM radi naknade štete zbog raskida ugovora o koncesiji za izgradnju MHE,
- Čeranić Nikolas protiv Vlade Republike Srpske, Rafinerije nafte a.d. Brod i Komisije za hartije od vrijednosti u iznosu od 83.216 KM radi naknade štete i ništavnosti Odluke o smanjenju osnovnog kapitala društva i drugoj emisiji akcija Rafinerije nafte a.d. Brod,
- „Energy MBA“ d.o.o. Banja Luka protiv Vlade Republike Srpske - Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske u iznosu od 463.477 KM radi naknade štete za raskid ugovora o koncesiji i
- „Rudnik“ d.o.o. Bijeljina protiv Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske u iznosu od 479.202 KM radi naknade štete.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2021. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Ministarstvu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg

obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, nisu izvršena dodatna objelodanjivanja koja se odnose na:

- uzroke i razlike planiranih i iskazanih pozicija rashoda i izdataka i prihoda i primitaka u odnosu na prethodnu godinu, a informacije o pojedinim pozicijama i transakcijama nisu date u ispravnom iznosu (ukupno naplaćena koncesiona naknada, ostali neporeski prihodi, prihodi obračunskog karaktera i sl.) u skladu sa članom 46. stav 5) i 9) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,
- dio saopštenja o usklađivanju knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, a koja pokazuju povećanja u skladu sa MRS - JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88, tačka e) pod (i)) i
- dio sudskih sporova u kojima je Ministarstvo tužena strana (tačka 6.4. izvještaja).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije u skladu sa zahtjevima MRS - JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Danijela Duvnjak, s.r.

Milijana Stojaković Obradović, s.r.